

УСТАНОВА ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР БЕОГРАД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УСТАНОВА ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР

бр. 05701-488/1 24 FEB 2022
Београд, Марије Бурсаћ 49

ИЗВЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2021. ГОДИНУ

ФЕБРУАР, 2022. ГОДИНЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“ , бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021) уређено је планирање и доношење буџета Републике, Правилником о контном плану, Правилником о начину припреме, састављања и подношења завршних рачуна корисника буџетских средстава („Службени гласник РС“, број 18/2015, 104/2018, 151/2020, 8/2021 и 130/2021), као и другим прописима Републике.

Као обвезник састављања завршног рачуна, Установа Геронтолошки центар Београд је обавила све послове који претходе изради завршног рачуна и то :

1. Усклађивање евиденција и стања главне књиге са дневником,
2. Усклађивање стања имовине и обавеза у књиговодственој евиденцији са стварним стањем на дан 31. децембар 2021. године
3. Усаглашавање стања на дан 31.12.2021. године финансијских пласмана, потраживања и обавеза.

Према томе, Правилником о завршном рачуну („Службени гласник РС“, број 18/2015, 104/2018, 151/2020, 8/2021 и 130/2021) прописано је да директни и индиректни корисници буџетских средстава из члана 12. став 3. Уредбе, достављају годишње финансијске извештаје на обрасцима из члана 3. став 1. тач. 1) и 5) овог правилника (Биланс стања - Образац 1 и Извештај о извршењу буџета - Образац 5).

Уредбом о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, број 125/2003, 12/2006 и 27/2020) ближе се уређује вођење пословних књига, састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја. Битна одредба Уредбе о буџетском рачуноводству односи се на обавезу корисника буџетских средстава, да приликом састављања годишњих финансијских извештаја (завршног рачуна) примењује готовинску основу. Готовинска основа по дефиницији члана 5. Уредбе подразумева обухват прихода и расхода у тренутку наплате, односно плаћања.

Сходно Правилнику о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 120/2012), Установа на дан 31.12.2021. године нема неутрошених буџетских средстава, па тиме ни обавезу повраћаја истих. Чланом 59. став 4. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“ , бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021), чланом 1. Правилника о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава града Београда на рачун извршења буџета града Београда („Сл. лист града Београда“, бр. 76/15, 18/19 и 62/21) и чланом 10. став 4. Инструкције о поступању буџетских корисника и градских општина града Београда у поступку припреме, састављања и подношења финансијских извештаја („Сл. лист града Београда“, бр. 65/21), предвиђено је да индиректни корисници буџетских средстава свих нивоа власти, имају обавезу да до истека фискалне године, у буџет врате средства која су им пренета у складу са актом о буџету, а нису утрошена, Установа Геронтолошки центар Београд је дана 28.12.2021. године извршила повраћај неутрошених средстава у укупном износу од 213.481,22 динара. Након испостављања предрачуна дана 21.12.2021. године од стране Кент Карт-а за уплату маркица за јануар 2021. годину, утврђена је разлика између пренетих средстава по рачуну за децембар месец и предрачуна за јануар у износу од 213.481,22 динара. Због наведеног Установа је извршила повраћај средстава у буџет града Београда.

ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ИЗДАЦИ И ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ЗА 2021. ГОДИНУ

Установа је остварила укупан приход у 2021. години у износу од 1.440.533.631,08 динара, док су расходи у 2021. години без пренетих средстава из 2020. године на име зарада и осталих материјалних трошкова, укључујући и улагања у основна средства, износили 1.435.556.164,25 динара, па је на тај начин остварен суфицит у износу од 4.977.466,83 динара. Остварени суфицит јесте последица неутрошених средстава које Установа није могла да троши од 25.12.2021. године из разлога што је систем извршења буџета од поменутог датума био затворен за преузимање обавеза и плаћање. Наведена средства су пренета у 2022. годину и утрошиће се за измирење обавеза према добављачима из 2020. године и 2021. године, односно остварени суфицити из ранијих година ће се користити за покриће дефицита из ранијих година.

Ако посматрамо структуру трошкова, највећу ставку чине трошкови на име исплаћених зарада у износу од 930.912.300,81 динара, тако да зараде учествују у укупним расходима пословања Установе са 64,85%.

Табеларни приказ учешћа зарада у укупним трошковима од 2015. године:

Година	Укупни расходи по годинама	Укупан износ зарада	Процентуално
2015	1.153.298.082,96	685.759.807,09	59,46%.
2016	1.248.107.844,98	692.163.250,60	55,46%.
2017	1.185.429.633,84	714.247.671,02	59,65%.
2018	1.257.601.342,22	749.844.622,57	59,62%.
2019	1.331.315.226,00	822.433.326,00	61,78%.
2020	1.327.016.101,56	896.457.631,13	67,55%.
2021	1.435.556.164,25	930.912.300,81	64,85%.

Просечна нето зарада у Установи у 2021. години, остварена је у износу од 41.106,73 динара.

У структури трошкова, знатну ставку чине трошкови електричне енергије, грејања и комуналних услуга и износе укупно 154.982.221,39 динара, што представља 10,80% укупних трошкова.

Трошкови материјала за домаћинство, односно животних намирница, реализовани су у износу од 123.580.316,99 динара и учествују са 8,61% у укупним трошковима.

Знатну ставку у трошковима чине и трошкови превоза радника на и са посла и новчане честитке за децу запослених до 15 година за нову годину и износе 45.760.589,35 динара, што представља 3,19% укупних трошкова.

Трошкови комуникација и осигурања износили су 9.412.500,16 динара и у укупним трошковима учествују са 0,66%.

Трошкови текућих поправки зграда и објеката износили су 2.884.747,88 динара и учествују у укупним трошковима са 0,20%, док трошкови одржавања опреме износе 13.600.119,32 динара и чине 0,95% укупних трошкова.

Накнаде из буџета за становање и живот реализоване су у износу од 14.234.216,00 динара, односно 0,99% укупних расхода.

На име отпремнине и помоћи заједно са једнократном помоћи које је ресорни Секретаријат обезбедио за РЈ Дневни центри и клубови, исплаћено је 22.139.828,19 динара, и у укупним трошковима учествују са 1,54%.

Јубиларне награде су исплаћене у износу од 7.557.229,10 динара и у укупним трошковима учествују са 0,53%.

Обавезне таксе, остали порези, новчане казне и пенали по решењу судова, услуге по уговору, стручне услуге и остале услуге (адвокатске), исплаћене су у износу од 25.498.777,90 динара, учествују са 1,78%.

На име санитарског материјала и лекова издвојено је 17.485.120,17 динара, односно 1,22% укупних расхода.

На све остале трошкове отпада 4,68% или 67.508.196,99 динара.

Улагања у основна средства извршена су у износу од 25.326.825,20 динара, па је тако спроведена:

1. Набавка опреме (медицинска опрема).....4.998.670,00 динара
2. Медицински апарати намењени просторијама за посете корисницима.....1.609.521,60 динара
3. Опрема за клубове Сопот и Гроцка.....3.607.720,80 динара
(бела техника техничка опрема и намештај)
4. Набавка намештаја (Дом Карабурма).....11.985.930,00 динара
5. Техничка опрема.....3.124.982,80 динара

Салдо потраживања од купаца (обрачунски принцип) са 31.12.2021. године износи 18.908.033,96 динара, а реално износи мање од милион динара јер су РФЗО и Фонд СОВО извршили уплату у јануару 2022. године за зараде и накнаде запослених (укупно 12.243.980,67 динара). Такође, потраживања која су у дугогодишњем судском спору износе 3.174.446,89 динара. За закупнине – за станове дате на чување запосленима, а које је Установа стекла закључивањем уговора о доживотном издржавању износи 3.097.565,26 динара. Потраживања у износу од 1.685.643,24 динара за услуге помоћ у кући од којих се измирују обавезе за РЈ Дневни центри и клубови су једним делом намирена у јануару 2022. године. Остала потраживања износе 941.388,29 динара. Износ од 2.234.990,39 динара отпада на претплату домског смештаја.

Потраживања по основу откупа станова из тадашњег Фонда солидарности износе 3.137.855,96 динара. Поменута средства по основу откупа станова од 2021. године припадају буџету Републике и нису приход Установе.

Обавезе према добављачима и ПДВ-у (обрачунски принцип) са 31.12.2021. године износе 121.823.997,99 динара, односно само добављачима износе 121.628.852,47 динара,

а обавеза за ПДВ по кварталном обрачуна износи 195.145,52 динара. Наведене обавезе представљају укупна задужења Установе како са валутом плаћања до 31.12.2021. године, тако и са валутом која доспева у 2022. години.

У даљем тексту приказано је пословање Установе на дан 31.12.2021. године. Ради боље прегледности износи су дати у милионима динара, што значи да може доћи до мањих одступања због заокруживања.

Имајући у виду да цена смештаја није промењена од 2015. године, а да је у међувремену дошло до поскупљења основних животних намирница, енергетских и комуналних трошкова (струја је од 2015. године до краја 2021. године имала раст од 22,5%, а од јануара 2022. године од око 100%), повећање зарада запослених (од 2015. године кумулативно су се увећале за 55%, а од 1. јануара 2022. године дошло је и до увећања минималне зараде од 9,4%) и да је према индексу потрошачких цена у Републици Србији у 2021. години годишња стопа инфлације износила 7,9%, дошло је до стварања дефицита у пословању Установе.

Други разлог за раст дефицита заснован је на недовољним средствима које РФЗО преноси Установи за потребе пружања здравствене заштите на примарном новоу. На пружању услуга примарне здравствене заштите у Установи ради 106 здравствених радника. Укупан износ који РФЗО преноси Установи на годишњем нивоу по Уговору о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања не покрива све трошкове. Разлику између одобрених и потребних средстава финансира Установа из осталих извора прихода. Потребно је напоменути да РФЗО не уплаћује средства за превоз запослених, јубиларне награде, као ни отпремнине, што је Установа у обавези да исплати из осталих извора прихода.

Трећи разлог за настајање проблема у финансијском пословању Установе, како је Министарство обавештавано у више наврата, почео је да се ствара од 2012. године, када је Град Београд престао да финансира исплату јубиларних награда за запослене у РЈ „Дневни центри и клубови“ Установе Геронтолошки центар Београд, што је направило дуг у износу од 21,7 милиона динара. Поред наведеног, као резултат судског спора, Установа је била у обавези да сноси судске и адвокатске трошкове, као и трошкове новчане награде у 2013. години. Од тада, па до краја 2019. године, ову обавезу за запослене из РЈ „Дневни центри и клубови“ сносила је Установа. Закључно са 31.12.2019. године Установа је исплатила за РЈ „Дневни центри и клубови“ за поменуте обавезе укупно 39,6 милиона динара.

Посебан проблем представља попуњеност капацитета Установе у постојећим условима пандемије. Наиме, у односу на фебруар месец 2020. године (пре избијања пандемије) попуњеност капацитета је мања за око 214 корисника, односно за близу 19%. Од почетка пандемије присутан је тренд опадања попуњености капацитета, тако да је негативан финансијски ефекат за 10 месеци у 2020. години био око 49 милиона динара, са даљом тенденцијом увећања. У 2021. години попуњеност капацитета је био у просеку мања за око 230 корисника, односно око 20%, тако да је негативан финансијски ефекат за 12 месеци био преко 70 милиона динара са тенденцијом смањења.

И поред чињенице да је Министарство одобрила додатна средства за енергетске услуге, комуналне услуге, намирнице за припремање хране и одржавање ПП система Установи у 2021. години у укупном износу од око 81,2 милиона динара, наведени објективни проблеми резултирали су ситуацијом да Установа Геронтолошки центар Београд на дан 31.12.2021 године има укупна дуговања у износу од 121,6 милиона динара.

Укупан реалан дефицит Установе са пренетим неизмиреним обавезама на дан 31.12.2021. године износи преко 95 милиона динара.

При постојећим трендовима процењује се да ће се дефицит додатно увећати у 2022. години.

Треба нагласити да Установа крајње рационално поступа са расположивим средствима. Наиме осим плата, превоза, повремено јубиларних награда и отпремнина не исплаћују се никаква додатна средства запосленима као што су прековремени рад, било какве награде и сл. Треба истаћи да годинама уназад није потрошен ниједан једини динар за репрезентацију.

Такође, води се рачуна и даје се приоритет у плаћању добављачима који испоручују намирнице за храну и средства за хигијену што је од дневног значаја за пружање услуга корисницима. Вишемесечна дуговања према добављачима могу довести у питање функционисање Установе.

руководилац финансијско-
рачуноводствених послова

Лазар Тодорић

Директор

спец. др мед. Срђан Димитријевић

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Миродрaг Тасић